

**Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Державний дендрологічний парк «Олександрія» НАНУ
Кафедра садово-паркового господарства**

МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ШЛЯХИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ,
САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА,
УРБООЕКОЛОГІЇ ТА ФІТОМЕЛІОРАЦІЇ**

16-17 вересня 2021 року

Біла Церква – 2021

УДК 712:502.17(063)

Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекології та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 16-17 вересня 2021 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2021. – 122 с.

Редакційна колегія:

Шуст О.А., д-р екон. наук;

Варченко О.М., д-р екон. наук;

Хахула В.С., канд. с.-г. наук;

Іщук Л.П., д-р біол. наук;

Роговський С.В. канд. с.-г. наук;

Масальський В.П., канд. біол. наук;

Крупа Н.М., канд. біол. наук;

Жихарева К.В.;

Струтинська Ю.В.

Відповідальні за випуск: **Олешко О.Г.** , канд. с.-г. наук, **Марченко А.Б.**, д-р с.-г. наук.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекології та фітомеліорації» (16-17 вересня 2021 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

©БНАУ

ЗМІСТ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ

Марченко А.Б. БОТАНІЧНИЙ САД БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ – ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА СЬОГОДЕННЯ.....	6
Калашнікова Л.В., Бойко Н.С., Дорошенко Ю.В. ДЕНДРОСОЗОФІТИ ГАЛЯВИН ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ».....	8
Бондар О.С., Ткаченко О.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ	10
Олешко О.Г. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ОЗЕЛЕНЕННЯ НАВКОЛО ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ І МІСТОБУДУВАННЯ «ТОРГОВІ РЯДИ БРУМ».....	12
Пархуць Л.В. ЛАНДШАФТНА АРХІТЕКТУРА В УМОВАХ СУЧАСНОГО УРБАНІЗОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	15
Ткаченко О. В., Бондар О. С. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА КУЛЬТУРА ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ.....	18
Терещук О. М., Шепелюк М. О. ОСОБЛИВОСТІ ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ В УМОВАХ СУХОГО БОРУ.....	19
Настіна О.І. РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ ШТУЧНО СТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІЙ	21

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ФІТОМЕЛІОРАЦІЇ

Bloch V.G., Zviagintsev V.B. AGE DYNAMICS OF THE SANITARY STATE OF WOOD PLANTS IN HISTORICAL PARKS OF THE BELARUSIAN POLESIE....	23
Зібцева О.В. ВИДОВА І ВІКОВА СТРУКТУРА ДЕНДРОФЛОРИ МАЛИХ МІСТ КИЇВЩИНИ.....	24
Заячук В.Я., Хомяк П.Г., Генік Я.В., Сенік В.М., Мандзюк Р.І., Кашуба А.І., Кашуба Б.І. СТРУКТУРА ДЕНДРОФЛОРИ ТА СУЧАСНИЙ СТАН ДЕНДРОЛОГІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ ГАЛИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ ...	26
Борідченко В.С. ДЕНДРОФЛОРА ВУЛИЧНИХ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ М. КИЄВА.....	29
Бровді А. А., Поліщук В. В. ГОСПОДАРСЬКА ТА ДЕКОРАТИВНА ОЦІНКА ЯКІСНИХ І КІЛЬКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ШИПІВ СОРТІВ ТРОЯНД ГРУПИ ФЛОРІБУНДА	31
Голуб В.О., Голуб С.М., Семенюк Г.Б. КУЛЬТИВОВАНА ДЕНДРОФЛОРА БЕРЕЗНІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ ТА ЇЇ СИСТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ.....	33
Драган Н.В., Бойко Н.С., Дойко Н.М., Пидорич Ю.В., Кривдюк Л.М. СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ НАСАДЖЕНЬ ЛИПИ СЕРЦЕЛИСТОЇ (<i>TILIA CORDATA</i> MILL.) В ФІТОЦЕНОЗАХ ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАН УКРАЇНИ.....	35
Іщук Л.П., Іщук Г.П. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ АБОРИГЕННОЇ ФЛОРИ В ОЗЕЛЕНЕННІ УРБАНІЗОВАНИХ ПРОСТОРІВ.....	38
Лось С.А., Риженко Т.С., Підтикана Г.В. КОЛЕКЦІЇ СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ <i>JUGLANS</i> У ДСДЛЦ «ВЕСЕЛІ БОКОВЕНЬКИ» ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ.....	40
Лозінська Т.П., Яценко В.М. ОПТИМІЗАЦІЯ ФІТОМЕЛІОРАТИВНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА СТІЙКОСТІ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ.....	43
Матусяк М. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВИДІВ РОДУ <i>PHILADELPHUS</i> L. В ОЗЕЛЕНЕННІ М. ВІННИЦІ	44

Вертикальне озеленення використовують, щоб захистити будинок, альтанку від вітру або перегріву у спеку. Його перевага в тому, що у відносно короткі проміжки часу можна створити щільне естетичне покриття для стінки, арки, трельяжу чи навісу. Для вертикального озеленення в умовах сухого бору доречними будуть такі рослини: альпійські троянди, плющ звичайний (*Hedera helix* L.), сорти роду жимолость (*Lonicera* L.).

Особливе місце в ландшафтному оформленні присадибних ділянок, в умовах сухого бору, займають альпійські гірки. Влаштовують їх, зазвичай, на відкритих сонячних ділянках східних та західних схилів, а асортимент рослин підбирають характерний для альпійської флори, зокрема різні види рододендронів (*Rhododendron* L.), молодило гірське (*Sempervivum montanum* L.), ломикамінь супротивнолистий (*Saxifraga oppositifolia* L.), аліссіум чашечковий (*Alyssum alyssoides* L.), резуха альпійська (*Arabis alpina* L.), очиток їдкий (*Sedum acre* L.).

Так як озелененню в умовах лісової ділянки, не вистачає яскравих і світлих відтінків, рекомендується розміщувати під пологом рослини з красивими строкатими листками. У тіні вони не будуть красиво і довго цвісти, зате їх зовнішній вигляд обов'язково урізноманітнить зелену гаму.

Отже, озеленення присадибних ділянок в умовах сухого бору, потребує індивідуального підходу зі збереженням наявної біосистеми та композиційно грамотного підбору асортименту з урахуванням екологічних характеристик насаджень, задля забезпеченням комфортних умов проживання людини.

Список літератури

1. Вибір рослин для озеленення вашої ділянки. URL: <https://remdesign.info/2007-vybir-roslyn-dlia-ozelenennia-vashoi-diliani-ky.html>
2. Ганс-Дитер Варда Большая книга древесных растений для ландшафтного дизайна. Bruns Pflanzen. 935 с.
3. Краснов В.П., Орлов О.О., Ведмідь М.М. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського Полісся; під ред. д.с.-г.н., проф. В.П. Краснова. Монографія. Новоград-Волинський: «НОВОГрад», 2009. 488 с.
4. Кузнецов С.І., Кушнір А.І., Левон Ф.М., Пушкар В.В., Суханова О.А., Кузнецова М.С., Гончаренко Б.В. Асортимент дерев, кущів та ліан для ландшафтного будівництва України. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 321 с.
5. Оліготрофи. URL: <https://superagronom.com/slovník-agronoma/oligotrofi-id20434>

УДК 378.014

НАСТІНА О.І., к.ю.н.

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ ШТУЧНО СТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІЙ

Усе частіше спостерігається створення та інтенсивне використання у всьому світі штучних територій для промислових цілей, житлового будівництва, соціальних потреб. Цьому сприяють не лише економічні, але й екологічні чинники. Однак законодавство щодо використання нових штучних територій розміщених на ній об'єктів архітектури потребує активної правотворчості.

Ключові слова: штучно створені земельні ділянки, території, ландшафт, просторова архітектура.

В сучасних умовах пришвидшення світових процесів розвитку, постійної розбудови мегаполісів, спорудження промислових територій, розміщення шкідливих промислових виробництв може відбутись за рахунок використання штучних земельних ділянок. Це не лише сприяє ощадливому ставленню до національних природних ресурсів, слугує зменшенню навантаження на об'єкти природи. У першу чергу тим самим зберігають їх природний стан та захищають від надмірної людської експлуатації, а також людство сприяє розвитку нових форм ландшафту, просторової архітектури, змінює культуру урбаністичного будівництва.

Природним об'єктам властива постійна зміна їхніх меж, форм, ландшафту, конфігурації. Ці процеси відбуваються і без участі людини. Однак, збільшення територій за рахунок штучно створених земельних ділянок не лише призводить до збільшення площ, але й створює можливості для спорудження різних об'єктів будівництва, споруд тощо різного соціального, промислового, виробничого призначення.

Відзначають, що створення нових ділянок суші має супроводжуватись ретельною оцінкою, задля попередження негативних екологічних наслідків [1, с. 214].

Суспільство вже давно шукає ресурси для розроблення нових штучно створених територій для їх різного цільового використання. Гарний приклад спорудження міжнародного аеропорту Кансай у Японії. Близько 40% території Нідерландів та 60% території Данії було утворено в результаті штучно створених просторових територій.

Законодавча база створення та використання таких територій в Україні складається лише із Закону України Про морські порти України [2].

Розвиток законодавства та правового регулювання використання нових штучних територій, розташування на них об'єктів архітектури, споруд тощо потребує активної правотворчості.

При розроблення правого регулювання щодо штучно створених просторових об'єктів необхідно враховувати, що штучно створені території є частиною природного ландшафту – це в першу чергу територіальна екосистема, що містить природні та антропогенні складові [3, с. 258].

Список літератури

1. Журавель Ю. М. Правовий статус штучно створених земельних ділянок в Україні. Верховенство права очима правників-початківців: матеріали всеукраїнської наукової конференції. – м. Одеса, 18 листопада 2017 р.: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 640 с.

2. Закон України «Про морські порти України» від 17.05.2012 № 4709-VI [Електронний ресурс] – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4709-17>, частково Земельного кодексу України [Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III [Електронний ресурс] – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>

3. Єлькін С. В. Застосування ландшафтного підходу до регулювання земельних відносин в умовах адаптації правової системи України до законодавства *acquis communautaire*. Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки». 2008. Том 21. № 2. С. 262–273.